

SLOVENSKÁ SPRÁVA CIEST

SMERNICA SSC č. 35/2022

V Bratislave dňa: 12.12.2022

Zn.: SSC/12252/2022/4400/42256

Slovenská správa ciest, zastúpená generálnym riaditeľom, vydáva túto smernicu:

**Smernica o ochrane oznamovateľov a preverovaní oznámení
protispoločenskej činnosti**

Zamestnanci organizácie sa so znením tejto smernice oboznámia samostatne na úložisku: M:/ORGANIZAČNÉ NORMY/VON/VON. Vedúci zamestnanci organizačných zložiek sú povinní zabezpečiť dodržiavanie tejto smernice pri plnení predmetu činnosti príslušnej organizačnej zložky.

Táto smernica nadobúda platnosť dňom jej podpísania a účinnosť dňom 15.12.2022.

Rozdeľovník:

- V písomnej forme sa doručuje generálnemu riaditeľovi a odboru právneho

Pre všetkých zamestnancov prístupné na:

M:/ORGANIZAČNÉ NORMY/VON/VON

Smernica SSC č. 35/2022

o ochrane oznamovateľov a preverovaní oznámení protispoločenskej činnosti

Generálny riaditeľ Slovenskej správy ciest (ďalej len „SSC“) v zmysle § 10 odsek 8 zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) vydáva túto smernicu:

Článok 1
Úvodné ustanovenia

1. Táto smernica upravuje postup pri podávaní, prijímaní a preverovaní oznámení o protispoločenskej činnosti (ďalej len „oznámenia“), podrobnosti o právach a povinnostiach zodpovednej osoby pri preverovaní oznámení, ochrane oznamovateľov, zachovávaní mlčanlivosti pri vybavovaní oznámení, vedení evidencie oznámení a spracúvaní osobných údajov.
2. Úlohou smernice je zabezpečiť bezpečné a efektívne oznamovanie a preverovanie oznámení týkajúcich sa všetkých nekalých praktík, s ktorými sa zamestnanci SSC stretnú pri výkone svojej práce.
3. Fyzická osoba, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu so SSC, dbá na to, aby jej správanie a konanie pri výkone pracovných činností neviedlo k porušovaniu všeobecne záväzných právnych predpisov ani nevzbudzovalo ten dojem.
4. Dohľad nad dodržiavaním protikorupčných pravidiel a prevenciou protispoločenskej činnosti a zároveň nad funkčnosťou a efektívnosťou vnútorného systému oznamovania a preverovania oznámení v SSC vykonávajú hlavní odborní zamestnanci kontroly odboru vnútornej kontroly a krízového riadenia (ďalej len „OVKKR“), úsek generálneho riaditeľa.

Článok 2
Základné pojmy

Na účely tejto smernice sa rozumie:

- a) **zamestnávateľom** – SSC,
- b) **zodpovednou osobou** je osoba, ktorá plní úlohy vyplývajúce zamestnávateľovi zo zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti podľa § 10 ods. 4 až 7 a podľa § 11 ods. 1 zákona. Zodpovednou osobou SSC sú zamestnanci OVKKR prípadne zamestnanec poverený generálnym riaditeľom SSC. V prípade neprítomnosti alebo konfliktu záujmov jedného z nich práva a povinnosti zodpovednej osoby prechádzajú na vedúceho právneho odboru

- SSC. Generálny riaditeľ SSC zabezpečí zodpovednej osobe nezávislé plnenie jej úloh. Zodpovedná osoba nemôže byť za výkon svojich úloh postihovaná.
- c) **oznámením** je uvedenie skutočností, o ktorých sa fyzická osoba dozvedela v súvislosti s výkonom svojej práce a ktoré sa týkajú protispoločenskej činnosti,
 - d) **kvalifikovaným oznámením** je oznámenie, ktoré môže prispieť alebo prispelo k objasneniu závažnej protispoločenskej činnosti alebo k zisteniu či usvedčeniu jej páchatela,
 - e) **závažnou protispoločenskou činnosťou** protiprávne konanie, ktorým je
 1. trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie podľa § 261 až 263 Trestného zákona, trestný čin machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 až 268 Trestného zákona, trestné činy verejných činiteľov podľa § 326 až 327a Trestného zákona alebo trestné činy korupcie podľa § 328 až 336b Trestného zákona,
 2. trestný čin, za ktorý Trestný zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou tri roky,
 3. správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou určenou výpočtom,
 4. správny delikt, za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou vo výške najmenej 30 000 eur,
 - f) **chráneným oznamovateľom** je osoba, ktorá podľa zákona urobila kvalifikované oznámenie, o čom jej prokurátor alebo orgán príslušný na konanie v správnom delikte doručil písomné oznámenie o poskytnutí ochrany,
 - g) **odvetnou činnosťou** je akékoľvek konanie alebo opomenutie, ku ktorému dochádza pri pracovnej činnosti (v pracovnom kontexte), je vyvolané oznámením a oznamovateľovi alebo tretej osobe spôsobuje alebo môže spôsobiť neopodstatnenú ujmu.

Článok 3 Podávanie oznámení

1. Oznámenie SSC možno podať ústne zodpovednej osobe alebo písomne prostredníctvom:
 - a) e-mailovej adresy oznamovatel@ssc.sk, ktorá je dostupná 24 hodín denne a prístupná len zodpovedným osobám,
 - b) poštovej adresy SSC Miletičova 19, 826 19 Bratislava s označením na obálke NEOTVÁRAŤ - OVKKR,
 - c) ústne podanie, kedy pri oznámení skutočností vyhotoví zodpovedná osoba záznam podľa vzoru č. 1 tejto smernice, pričom ponúkne oznamovateľovi možnosť skontrolovať jeho obsah, prípadne ho opraviť, a potvrdiť ho svojím podpisom.
2. Oznámenie možno podať aj externými kanálmi prostredníctvom:
 - a) polície,

- b) prokuratúry,
 - c) správnych a kontrolných orgánov.
3. Oznámenie obsahuje informáciu o protispoločenskej činnosti, ktorú sa oznamovateľ dozvedel pri výkone svojej práce a v dobrej viere sa domnieva, že ohrozuje verejný záujem, hospodárenie či dobré meno SSC.
 4. Oznámenie musí byť čitateľné, zrozumiteľné a musí byť z neho zrejmé, na akú protispoločenskú činnosť poukazuje.
 5. Aby bolo možné dôkladne preveriť oznámenie, oznamovatelia by mali, pokiaľ je to možné, poskytnúť vo svojich oznámeniach nasledovné informácie:
 - a) detailný popis skutku so všetkými známymi podstatnými skutočnosťami (čo sa stalo, kde, kedy, aké správanie viedlo k podozreniu, kto je podozrivý, atď.),
 - b) ako oznamovateľ získal informácie, ktoré sú predmetom oznámenia,
 - c) či existujú svedkovia, resp. iné zainteresované osoby (uviesť a identifikovať),
 - d) či má oznamovateľ k dispozícii konkrétne podklady alebo dôkazy (doložiť),
 - e) či oznamovateľ o tejto záležitosti už s niekým hovoril a ak áno, s kým,
 - f) totožnosť a kontaktné údaje oznamovateľa - ak sa oznamovateľ rozhodne podať oznámenie anonymne, svoju totožnosť neuvádza. Ak oznamovateľ podá podnet anonymne, môže zamestnávateľovi uviesť anonymný emailový kontakt, prostredníctvom ktorého môže naďalej komunikovať a zodpovedať na prípadné otázky. Zamestnávateľ je zároveň povinný potvrdiť prijatie oznámenia a informovať oznamovateľa o výsledku prešetrenia oznámenia prostredníctvom tejto emailovej adresy.
 6. Podanie oznámenia SSC nezbavuje oznamovateľa povinnosti oznámenia alebo prekazenia trestného činu podľa Trestného zákona.

Článok 4 **Prijímanie a evidencia oznámení**

1. Oznámenie sa podáva zodpovednej osobe a je ho možné podať aj anonymne. Ak je podané inému zamestnancovi či organizačnej zložke SSC, ten ho bezodkladne doručí zodpovednej osobe spôsobom uvedeným v článku 3 bod 1 tejto smernice. Zároveň je povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedel v súvislosti s oznámením, predovšetkým o skutočnostiach, ktoré by mohli identifikovať oznamovateľa, prípadne dotknuté osoby.
2. Zodpovedná osoba je povinná prijať každé oznámenie a zdržať sa akéhokoľvek konania, ktoré by bránilo jeho podaniu či prevereniu.

3. Zodpovedná osoba bezodkladne zaeviduje každé oznámenie v evidencii oznámení oddelene od evidencie ostatných písomností a najneskôr do 7 kalendárnych dní potvrdí oznamovateľovi prijatie oznámenia.
4. Evidencia podľa vzoru č. 2 tejto smernice sa vedie v elektronickej podobe a je dostupná výlučne zodpovednej osobe a generálnemu riaditeľovi SSC. Zodpovedná osoba ju chráni pred stratou, zničením, poškodením, zneužitím alebo iným neoprávneným nakladaním, pričom dbá na to, aby sa zamedzil prístup neoprávnených osôb k nej.
5. Oznámenie je uložené v spisovom obale v uzamknutej skrini. Po ukončení preverovania oznámenia je písomná dokumentácia uložená v zapečatenej obálke a uložená v príručnej registratúre zodpovednej osoby v uzamknutej skrini.
6. Oznámenie sa eviduje po dobu najmenej tri roky v rozsahu:
 - a) poradové číslo oznámenia podľa poradia jeho doručenia a roku doručenia,
 - b) dátum doručenia oznámenia,
 - c) ak oznámenie nebolo anonymné, meno, priezvisko a pobyt oznamovateľa,
 - d) predmet oznámenia,
 - e) výsledok preverenia oznámenia,
 - f) dátum skončenia preverenia oznámenia.

Článok 5

Preverovanie oznámení

1. Zodpovedná osoba posúdi na základe obsahu a ďalších znakov podaného oznámenia, či ide o oznámenie o protispoločenskej činnosti, oznámenie o závažnej protispoločenskej činnosti alebo iné podanie, a rozhodne o ďalšom postupe.
2. Zodpovedná osoba je povinná preveriť každé oznámenie do 90 kalendárnych dní odo dňa jeho prijatia. Túto lehotu možno predĺžiť o ďalších 30 kalendárnych dní, ak si to vyžaduje náročnosť preverenia. Zodpovedná osoba o predĺžení lehoty musí písomne upovedomiť oznamovateľa, pričom to musí zdôvodniť.
3. V prípade potreby doplnenia alebo spresnenia oznámenia zodpovedná osoba bezodkladne vyzve oznamovateľa na doplnenie alebo upresnenie v primeranej lehote na uskutočnenie tohto úkonu. V prípade, že bude doplnenie alebo spresnenie vykonané po uplynutí lehoty podľa článku 5 bod 2 tejto smernice určenej na preverenie oznámenia, zodpovedná osoba začne preverovanie oznámenia ako nové oznámenie.

4. Oznámenia preveruje zodpovedná osoba. Ak je to nevyhnutné, môže si prizvať k prevereniu aj ďalšieho zamestnanca. Prizvaný zamestnanec je viazaný povinnosťou mlčanlivosti o totožnosti oznamovateľa a dotknutej osoby ako aj o obsahu oznámenia.
5. Oznámenie nesmie preverovať osoba:
 - a) proti ktorej oznámenie smeruje, ani osoba v jej riadiacej pôsobnosti,
 - b) ktorá sa zúčastnila na činnosti, ktorá je predmetom oznámenia,
 - c) o ktorej nepredpojatosti možno mať dôvodné pochybnosti vzhľadom na jej vzťah k oznamovateľovi alebo k predmetu oznámenia.
6. Ak oznámenie nemôže preveriť zodpovedná osoba z dôvodov uvedených v predchádzajúcom bode a zároveň nemožno uplatniť článok 2 písmeno b) tejto smernice, o príslušnosti na jeho preverenie a následné vybavenie rozhoduje generálny riaditeľ SSC.
7. Všetky organizačné zložky a všetci zamestnanci SSC sú na základe žiadosti zodpovednej osoby povinní poskytnúť súčinnosť pri preverovaní oznámenia, prerokovaní výsledkov preverenia a spísaní zápisnice z preverenia oznámenia.
8. Osoba preverujúca oznámenie je oprávnená:
 - a) vstupovať do objektov, zariadení, dopravných prostriedkov a na pozemky vlastnených, v správe alebo využívaných zamestnávateľom,
 - b) vyžadovať predloženie originálov dokladov, záznamov dát na pamäťových médiách, ich výpisov, vyjadrenia a ostatné informácie potrebné na preverenie oznámenia a na zabezpečenie dôkazov o prípadnej protispoločenskej činnosti,
 - c) vyhotovovať kópie originálov dokladov, záznamov dát na pamäťových médiách, ich výpisov, vyjadrení a ostatných informácií potrebných na preverenie oznámenia a na zabezpečenie dôkazov o prípadnej protispoločenskej činnosti a nakladať s nimi,
 - d) vyžadovať od preverovaného (osoby, organizačnej zložky) a zamestnávateľa súčinnosť potrebnú na preverenie oznámenia.
9. O preverení oznámenia sa vyhotoví zápisnica podľa vzoru č. 3 tejto smernice. Zodpovedná osoba informuje o výsledku preverenia oznámenia generálneho riaditeľa SSC zaslaním tejto zápisnice do 7 kalendárnych dní odo dňa jej vyhotovenia a podpísania.
10. Ak sa preverovaním preukázalo oznámenie ako opodstatnené, zodpovedná osoba v zápisnici navrhne opatrenia na nápravu, organizačnú zložku, ktorá ich má vykonať a termíny, dokedy tak má spraviť. Po uplynutí navrhovanej lehoty zodpovedná osoba požiada príslušnú organizačnú zložku o informáciu o realizácii prijatých opatrení.

11. Zodpovedná osoba písomne oboznámi oznamovateľa s výsledkom preverenia oznámenia a s opatreniami, ak sa prijali na základe preverenia oznámenia, do 10 kalendárnych dní od skončenia preverenia oznámenia. Ak bolo preverenie oznámenia skončené postúpením veci na vybavenie podľa Trestného poriadku alebo osobitných predpisov, zodpovedná osoba si vyžiada výsledok vybavenia v rozsahu, ako to umožňuje osobitný predpis a do 10 kalendárnych dní od doručenia tohto výsledku s ním oboznámi aj oznamovateľa.
12. Oznámenie, ktoré preukázateľne nebolo urobené v dobrej viere sa môže podľa konkrétnych okolností prípadu považovať za závažné porušenie pracovnej disciplíny.

Článok 6

Odvetné opatrenie a ochrana zamestnanca

1. Odvetné opatrenia voči oznamovateľom sú zakázané. Nikto nemôže byť vystavený diskriminácii, disciplinárnemu konaniu, strate zamestnania či inému postihu za oznámenie protispoločenskej činnosti podané v dobrej viere alebo za odmietnutie podieľať sa na protispoločenskej činnosti. To neplatí, ak sa tento oznamovateľ podieľal na oznamovanej protispoločenskej činnosti a porušení súvisiacich pravidiel a predpisov.
2. Odvetná činnosť zahŕňa najmä hrozby odvetných opatrení a pokusy o odvetu, izoláciu od ostatných zamestnancov, ponížovanie, zamedzenie kariérneho postupu, dočasné preloženie bez súhlasu zamestnanca, nepriaznivé pracovné hodnotenie alebo referencie, pokarhanie, znevýhodnenie, predčasné ukončenie pracovnoprávneho vzťahu na dobu určitú zo strany zamestnávateľa, ukončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa, znevažovanie dôstojnosti, ohováranie a iné poškodenie dobrej povesti, odvolanie z funkcie vedúceho zamestnanca, účelovú zmenu miesta výkonu práce, šikanovanie alebo iné formy obťažovania alebo diskriminácie.
3. Za odvetnú činnosť sa nepovažuje pracovný úkon súvisiaci so skončením pracovnoprávneho vzťahu alebo zmenou pracovnoprávneho vzťahu, ktorý je dôsledkom právnej skutočnosti, ktorá nezávisí od posúdenia alebo rozhodnutia zamestnávateľa alebo preukázateľne nesúvisí s oznámením zamestnanca o protispoločenskej činnosti.
4. Ak sa zamestnanec domnieva, že skončenie pracovného pomeru alebo zmena pracovného pomeru sa uskutočňuje ako odvetná činnosť, má právo oznámiť podozrenie o odvetnej činnosti zodpovednej osobe ešte pred jej uskutočnením.

5. Zodpovedná osoba je povinná preveriť oznámenie oznamovateľa o tom, že sa proti nemu uplatňuje odvetná činnosť.
6. Na podávanie, prijatie, evidenciu a preverenie oznámenia o odvetnej činnosti sa primerane použijú ustanovenia článku 3, 4 a 5 tejto smernice.
7. Zodpovedná osoba je povinná podať správu o výsledku preverenia oznámenia o odvetnej činnosti do 7 kalendárnych dní od ukončenia preverenia oznámenia o odvetnej činnosti generálnemu riaditeľovi SSC a dotknutému zamestnancovi. Ak sa podozrenia o odvetných opatreniach potvrdia, zodpovedná osoba navrhne v nej nápravné a preventívne opatrenia na zabránenie odvetnej činnosti na pracovisku.
8. Voči osobe, ktorá uplatňuje odvetné opatrenie sa uplatnia primerané sankcie v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti.
9. Oznamovateľ, ktorý podal oznámenie o závažnej protispoločenskej činnosti orgánu činnému v trestnom konaní alebo správnom orgánu, môže požiadať o preventívnu ochranu podľa § 3 a 4 zákona v rámci trestného konania alebo podľa § 5 a 6 zákona v rámci konania o správnom delikte (status chráneného oznamovateľa).
10. Ustanovenia bodov 1 až 9 tohto článku sa primerane vzťahujú aj na blízku osobu oznamovateľa, zodpovednú osobu a ďalších zamestnancov, ktorí spolupracujú pri preverovaní oznámenia.

Článok 7

Povinnosť zachovávať mlčanlivosť

1. Zodpovedná osoba, zamestnávateľ, zamestnanci a spolupracujúce osoby sú povinní pri preverovaní oznámenia zachovávať mlčanlivosť o totožnosti oznamovateľa, toho, proti komu oznámenie smeruje a o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri prijímaní a preverovaní oznámenia. Zodpovedná osoba vždy kontaktuje oznamovateľa tak, aby nedošlo k prezradeniu jeho identity (e-mailom, osobne alebo telefonicky).
2. Povinnosť zachovávať mlčanlivosť o totožnosti oznamovateľa trvá aj po ukončení vnútorného preverovania alebo vyšetrovania orgánov činných v trestnom konaní, a to aj vtedy, ak sa podozrenie z protispoločenskej činnosti nepreukázalo, ako aj po ukončení pracovného pomeru s oznamovateľom.

Článok 8
Spracúvanie osobných údajov a ochrana osobných údajov
oznamovateľa

1. Pri spracúvaní osobných údajov získaných pri preverovaní oznámenia sa postupuje podľa osobitného predpisu, ktorým je Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) zo dňa 27.04.2016 a zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.
2. Zodpovedná osoba na účely evidencie a preverovania oznámenia spracúva osobné údaje v rozsahu:
 - a) meno, priezvisko, pobyt oznamovateľa a organizačná zložka, do ktorej je oznamovateľ zaradený,
 - b) meno, priezvisko osoby, voči ktorej je oznámenie podané a názov jej pracovného miesta a organizačná zložka, na ktorej je osoba zaradená,
 - c) meno, priezvisko osoby, ktorá podáva zodpovednej osobe k oznámeniu vysvetlenie a názov jej pracovného miesta a organizačnej zložky, do ktorej je zaradená.
3. Osobné údaje uvedené v bode 2 sa uchovávajú päť rokov odo dňa prijatia oznámenia.
4. Oznamovateľ poskytuje také osobné údaje, ktoré sú pravdivé a aktuálne, aby sa nezmarilo preverovanie.
5. Oznamovateľ má právo:
 - a) žiadať o prístup k svojim osobným údajom,
 - b) žiadať o opravu, vymazanie alebo obmedzenie spracúvania svojich osobných údajov,
 - c) namietat' spracúvanie svojich osobných údajov,
 - d) podať návrh na začatie konania na Úrade na ochranu osobných údajov SR.

Článok 9 Záverečné ustanovenia

1. Neoddeliteľnou súčasťou tejto smernice sú vzory č. 1 až 3.
2. Smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov SSC.
3. Kontrolu dodržiavania tejto smernice vykonávajú poverení zamestnanci generálnym riaditeľom SSC alebo nadriadený orgán.
4. Nedodržiavanie postupov, zásad a povinností vyplývajúcich z tejto smernice sa považuje za porušenie pracovnej disciplíny v zmysle Zákonníka práce a Pracovného poriadku SSC.
5. Táto smernica nadobúda platnosť dňom jej podpísania a účinnosť dňom 15.12.2022.

SLOVENSKÁ SPRÁVA CIEST
Miletičova 19
826 19 BRATISLAVA
-5-

Ing. Ivan Rybárik
generálny riaditeľ SSC

SLOVENSKÁ SPRÁVA CIEST

Miletičova 19, 826 19 Bratislava

ZÁZNAM o ústnom oznámení

Osobné údaje oznamovateľa*:

Meno a priezvisko:

Adresa:

Kontakt:

Vec/predmet oznámenia:

(smeruje proti – označenie subjektu, resp. poukazované nedostatky)

Navrhované dôkazy, svedkovia:

Prílohy:

Mená a podpisy oznamovateľa* a prítomných osôb:

Dátum a miesto:

Vyhotovil:

*v prípade anonymného podniet sa nevyžaduje

Vzor č. 2
k smernici o ochrane oznamovateľov a preverovaní PSC

Evidencia oznámení RRR										
Číslo oznámenia XX/RRR	Dátum doručenia	Oznamovateľ*		Predmet oznámenia	Výsledok preverenia	Nápravné opatrenia (NO)	OZ zodpovedná za NO	Termin pre NO	Dátum ukončenia preverenia	Preverenie realizácie NO
		Meno a priezvisko	Kontakt (adresa/email)							

*v prípade anonymného oznamovateľa nevyplňať

SLOVENSKÁ SPRÁVA CIEST

Miletičova 19, 826 19 Bratislava

Číslo:

ZÁPISNICA z preverenia oznámenia č. XX/RRRR

Predmet/druh oznámenia:

Oznamovateľ*:

Preverovaný subjekt:

Zistené skutočnosti:

(Uviest' objektívne zistený skutkový stav s odvolaním na oznámenie, právne predpisy, vnútorné organizačné normy, preverovanú dokumentáciu, informácie a vysvetlenia dotknutých osôb. Zodpovednosť preverovaných subjektov, prípadne zistené nedostatky a pochybenia)

Vyjadrenie preverovaných subjektov:

Výsledok preverovania podnetu:

(Uviest' výsledky preverovania podnetu, prípadne jeho opodstatnenosť, pri zohľadnení oprávnených námietok preverovaných subjektov/oznamovateľa.)

Odporúčania:

(Uviest' odporúčania/nápravné opatrenia na odstránenie zistených skutočností a termín splnenia.)

Postúpenie OČTK/Správny orgán: áno/nie

Oboznámenie oznamovateľa s výsledkom preverovania:

(Spôsob oboznámenia, dátum, prípadne podpis oznamovateľa)

Zoznam príloh zápisnice:

Miesto a dátum

meno, priezvisko
a podpis zodpovednej osoby

*v prípade anonymného podania sa nevyžaduje

